Inter duo mala minus malum est eligendum

Quod olla nova rapit, inveterata sapit.

Inſtructio Summaria
pro executõne negotii indulgentiaꝝ Sanctiſſimi Jubilei in fauorem fabrice Eccleſie fratrū Predicatorum Auguſte conceſſarū.

Dum moritur dives, concurrunt undique cives
Dum pauper moritur, vix unus adesse videtur

München
Bibliothek

Inſtructio Summaria

¶ Sub quibus penis debeant infraſcripta obſeruari.

PRior et Conuentus ordinis fratrũ Predicatorũ Auguſte vindelicoꝝ Cunctis viris eccl'iaſticis. ſecl'aribus ⁊ ordinũ. etiã mendicantiũ quorũcũqꝫ regl'aribus ꝓ executõe ſacratiſſimi negocij indulgentiaꝝ pleniſſimaꝝ ad inſtar Jubilei centeſimi ⁊c. fabrice eiuſdem eccl'e nuꝑ ꝑ ſctiſſimũ dñm nr̃m Papam grõſe ꝯceſſaꝝ deputandis Salutem in dño Mittimus circũſpectioni vr̃e hunc ſumariũ ꝯceſſum quem ꝑ vos ⁊ quẽlibet vr̃m ſolum deũ p̄ oculis hñtes reſpectiue diligent' obſeruari ac ſine ſcitu ⁊ ꝯſenſu nr̃o nequaq̃ꝫ inmutari volumus ⁊ mandamus ſub ſententijs cenſuris ⁊ penis literis apoſtolicis contentis.

¶ Que loca ad proſecutõem indulgantiarũ ſint deputanda

In primis Indulgentiaꝝ hmõi ꝓſecutio fiat in Maguntiñ. ⁊ Colonieñ. ꝓuinciaꝝ ciuitatũ cathedralibus eccleſijs ⁊ extra eaſdem ciuitates infra in eccleſijs collegiatis ⁊ parochialibus Oppidoꝝ ⁊ locoꝝ in quibus cõmoratur populi multitudo ſeu ad illa ex alijs vicinis locis cõmode confluit ⁊ copia ſacerdotũ haberi poterit que loca ꝑ congruam diſtantiam ab inuicem ſint remota.

¶ Qui ſint deputandi in vicecõmiſſarios pniarios et confeſſores Et de preſtanda ac recipienda fide a quolibet.

Item Cõmiſſarij nr̄i in eiſdem oppidis ac locis vicecõmiſſarios vnũ vel duos aut plures deputent. p̄ſertim Prelatos aut rectores Eccl'aꝝ ſeu p̄dicatores Et ſi in eiſdem oppidis ſint monaſteria mendicantiũ Vnũ ex Prioribus Guardianis ſeu lectoribus ſi expediens videbit' adiungant Prefati vero vicecõmiſſarij in ꝯfeſſores eligant viros doctos. ⁊ in audiendis ꝯfeſſionibus peritos ſeculares ⁊ regulares ꝓbate vite ⁊ laudabilis ꝯuerſatõis. decenter veſtitos ⁊ ad curã animaꝝ per locoꝝ ordinarios. ⁊ ſi regulares fuerint per eoꝝ ſuperiores admiſſos de quo p̄mitus fidem faciant. inter quos duos tres aut q̃tuor ſeu tot quot ſufficiant in maiores pniarios ꝓficiant Et tam vicecõmiſſarij q̃ꝫ ꝯfeſſores hmõi fide data loco preſtiti iuramenti. videlicet vicecõmiſſarij in manus vnius cõmiſſarioꝝ ſeu alter in alterius. Cõfeſſores v̓o in vicecõmiſſarioꝝ manus ꝓmittant Qꝫ negocij hmõi profectũ ⁊ vtilitatem ꝓ noſſe ⁊ poſſe promouebunt ⁊ ꝓſequant' iuxta modũ ⁊ formã tam in lr̄is ap̄licis q̃ꝫ ꝯceſſu hmõi contentis Nec ꝓpter priuatũ cõmodũ illis in toto vel in parte ꝯtraueniant Et vltra p̄miſſa pniarij ⁊ cõfeſſores ſingl'i ꝓmittant ꝙ nullã oblatõem ſeu ꝯtributõem capſis imponendã a filijs ꝯfeſſionis ſeu alias p̄uatim attingãt. ſubleuent vl' vſurpent q̄nimmo eoſdem exhortari velint ad imponendũ capſis p̄dictis ꝓprijs manibus. ⁊ ſi impediti fuerint. per medias fideles ꝑſonas ꝯtributioñ predictas. nec eiſdem ꝯfitentibus iniungant ad ꝯtribuendũ pro legendis miſſis ſeu ad queuis alia pietatis opa ne ꝯtributões ad tam neceſſariũ opus ꝓpterea minuant'. neqꝫ pro audiendis ꝯfeſſionibus aliquid exigant ſed contenti exiſtant ſi quid ſponte eis offeratur.

¶ De inſtitutione predicatorũ et quot et quibus diebus et de qua materia predicare debeant.

Inſuper Prefati cõmiſſarij ac vicecõmiſſarij reſpectiue in ꝓprijs ꝑſonis ſi cõmode poſſint Alioq̄n de vno vel de duobus doctis ac deuotis p̄dicatoribꝰ ꝓpl'o acceptis ꝓuideant que ſingulis diebus Quadrageſime. vel ſaltem Dñicis ⁊ feſtiuis ac Lune Mercurij ⁊ Veneris diebus in eccl'ijs p̄dictis ꝑ ſonũ campane vtriuſqꝫ ſexus xp̄ifidelibus ad horã ꝯgruentem ꝯuocatis ſermones faciant. ⁊ inter alia diſtinctõi ⁊ declaratõi articuloꝝ ac numeri q̄ntitatis. fructus ⁊ neceſſitatis graciaꝝ ⁊ facultatũ Bulle ap̄lice inſiſtant ac xp̄ifideles exhortent' ad conſequeñ indulgentias grãs ⁊ indulta ꝓ tam mediocri ꝯtributõe ad tam neceſſarium opus. Curentqꝫ p̄dicare inter alia de ap̄lice ptãtis inſtitutione p̄cellentia officio ⁊ auctẽtate. ⁊ de inexcuſabili obligatõe quorũcunqꝫ fideliũ ad obediendũ dicte ptãti De ſacre fidei miſterijs de contricioñ. confeſſioñ. pctõꝝ veniã ⁊ remiſſioñ ac pnia ſalutari. Preterea de paupertate Con-

Inſtructio

uentus Auguſteñ. ꝙ eccl'a vetuſta ruinā ex ſe fuerit minata. continuis imbribus ⁊ pluuijs popu
lus illis vexabaẜ. qḋ qꝫ defectui illi per nullū modū occurri poterat. q̄m ſepius magne expenſe
facte fuerunt ⁊ tñ inutiles fuerint. Unde ciues Auguſteñ moti in ſubſidiū fabrice quo noua ec
cleſia a fundamentis ꝯſtrueręẜ quinqꝫ milia aureoꝝ ꝯtribuerunt. Verū quia edificiū illud dam
num maximū paſſum magnis eguit impenſis vt ſum̄a illa expoſita ſit nihilqꝫ aut admodū parū
relictū quo edificiū ꝑfici poſſet Sctiſſimus dñs nr̄ Leo papa decimus de hoc plene informatus
ex ſingulari gr̄a ac miſc̄dia has contulit plenarias indulgentias. Preterea p̄dicatores p̄fati illoꝝ
veſaniā qui diabolo ſuggerente falſo criminanẜ nimiā hmōi indulgentiaꝝ freq̄ntiam ac ꝓpteres
rerū ꝑuataꝝ ⁊ publicaꝝ attenuatōem. Necnō abuſum ſeu diſſipatōem collectaꝝ prioꝝ cū ſimi
libus ꝑ rōnes ⁊ exempla ꝯfutare curent. Et crebro ſum̄arie gr̄as ⁊ facultates p̄dictas ac inhibi
tiones ⁊ mandata ap̄lica de nil exigendo ⁊c̄. ac ſuſpenſionem oim̄ aliaꝝ pleniſſimaꝝ indulgen
tiarū ⁊ ſancti ſpūs. ſcti Joannis hieroſolimitanis ⁊ ordinis Teutonicoꝝ ac ꝯfeſſionaliū ſub gra
uiſſimis cenſuris ⁊ penis reiterare ſtudeant ⁊ xp̄ifideles indulgentias gr̄as ⁊ facultates hmōi cu
pientes ꝯſequi moneanẜ vt ad capſas deputatas ꝓprijs manibus ꝯtributōes imponāt neqꝫ eru
beſcant in ꝯſpectu hoim̄ bene agere Verū impeditis liceat ꝑ alioꝝ fidedignoꝝ manus ꝯtribu
tiones ad Capſas mandare ⁊ ꝙ hmōi impoſitōem nō differant. Preterea ꝯtriti ꝯfeſſi ⁊ abſoluti
volentes ſacramento eucharistie cōicare poſſint iuxta ꝯſiliū ꝯfeſſoris ex manibus eiuſdem vel al
terius ſacerdotis in eiſdem eccl'ijs deputati vel in ſua parochiali eccl'ia cū debita deuotōe ⁊ reue
rentia recipe. Demū p̄fati p̄dicatores in ſingulis ſermonibus iniūgant ppl'o ſemel orōnem dñi
cam cū ſalutatōe angelica deuote orare ꝓ pace ⁊ tranquillitate vniuerſalis eccl'ie ⁊ ꝓ ꝯuerſione
oim̄ pctōꝝ ad veram ꝯtritōem ꝑfectam ꝯfeſſionem ⁊ debitam ſatiſfactionem.

¶ De modo et forma intronisandi Indulgeñ: ac de requiſitis et cuſtodia clauium.

Item Fiat intronisatio indulgentiaꝝ cū exq̄ſita diligentia ⁊ ſolēnitate in ſingulis eccle
ſijs ita ꝙ p̄mitus ſalutenẜ eccleſiaꝝ Prelati capitula ſeu rectores ⁊ magiſtratus
ſeculares ꝓ fauoribus oportunis. Deinde aptetur tabula ad inſtar altaris cooperiaẜ cū tela ni
gra vel alterius coloris ſuꝑ qua erigatur ymago Crucifixi ⁊ candelabra apponanẜ cū candelis
⁊ ad minus durantibus officijs diuinis Suꝑ tabula ponanẜ reliq̄e potiores videlicet capita ⁊c̄
aut in alia forma Similiter capſa ad minus tribus clauibus diſtinctis ſerata. apponaẜ ante ta
bulam in q̄ ꝯtributōes imponanẜ ⁊ vnā clauiū noie Prioris ⁊ fratrū. vnus vicecōmiſſarioꝝ ⁊
alterā clauiū alter vicecōmiſſarioꝝ noie Procuratoꝝ fabrice p̄fate cuſtodiāt. neqꝫ capſam apiri
p̄ſumant abſqꝫ ſpeciali mādato nr̄o. ſed finita q̄dragesima ⁊ ſublatis indulgentijs Capſa ſerata
ad ſacrariū vel aliū locū tutū deponaẜ quouſqꝫ pecunias eaſdem ſubleuari mandauerimus.

¶ Quo tempore fieri debeat intronisatio et per quem In quo loco. ac de cerimonijs obſeruandis:

Item Intronisatio hmōi fiat in ſingulis eccl'ijs dñica Inuocauit ſi cōmode fieri po
terit. alioq̄n diebus ſeq̄ntibus p̄cedenti intimatōe in locis etiā circūuicinis Et
in eccl'iaꝝ principaliū in quibus fiat proſecutio ⁊ in ſex aliaꝝ Eccleſiaꝝ circumuicinaꝝ ſi tot inibi
exiſtāt valuis. alioquin in capellis ſeu altaribus affiganẜ reſpectiue imagines ſeptem eccleſiarū
vrbis cū armis pontificis ⁊ copie Bullarū: vna cū Sūmario. Similiter in eccleſia p̄ncipali ad
ſeptem altaria ſeptem Eccleſias vrbis repreſentantia affiganẜ imagines cum armis pontificis
mediocres Et deputenẜ pro pniarijs ac ꝯfeſſoribus ſedes ab inuicem adeo diſtantes vt confi
tentes a nullo impediti quiete valeant ꝯfiteri. Et ſuꝑ q̄libet ſede arma pontificis parua ac nomē
⁊ cognomen pniarij ſeu ꝯfeſſoris affiganẜ Et ꝑ eiſdem baculi albi quos in manibus geſtabunt
aptenẜ. Aduenieñ vero dñica ſeu alio die ante a clero ⁊ magiſtratibus ac popl'o ad intereſſendū
inuitatis mane añ horā officij miſſaꝝ Prelati maiores ſeu Cōmiſſarij aut vicecōmiſſarij orna
mentis melioribus induti ac pniarij ⁊ ꝯfeſſores in vna ſex eccl'iarū in qua Bulla ſeu eius tranſ
ſumptū ſuꝑ altare maiori ponaẜ expectent clerū ⁊ popl'm ex p̄ncipali eccl'ia in proceſſiōe venien
tem q̄bus aduenieñ ⁊ clero chorū intrante Rñſoria Antiph. Verſiculi ⁊ Orōnes prout in fine
habeẜ cantenẜ Et baculi albi pniarijs ⁊ cōfeſſoribus aſſignenẜ Et decantatis Rñſorijs: anti
phonis: v̄ſiculis: ⁊ orōnibus duo vexilla duobus p̄ncipalioribus loci illius ad deferendū ante
Bullā ſeu tranſſumptū aſſignenẜ. ac feratur Bulla ſeu tranſſumptū ad eccleſiam principalem

Summaria

ꝓcedentibus immediate pniarijs ⁊ ꝯfeſſoribus cū baculis ⁊ a quolibet latere vno Prelatoꝝ ſeu magiſtratu ſubſequente populo Et cū ad eccl'iam ꝑncipalem deuentū fuerit Bulla ſeu tranſſumptū ſuꝑ altare: vel tabula coopta ante imaginem Crucifixi ponat̄ cantantibus alternatim ⁊ in organis ſonañ. Te deū laudamus ⁊ alijs ꝓut in fine continet̄. q̄bus finitis Summū officiū decantet̄. quo finito Bulla ſeu tranſſumptū cuſtodiat̄. Volumus tñ ⁊ diſcretōi Cōmiſſarioꝝ ⁊ ab eis pro tꝑe d putatoꝝ cōmittimus vt modo ⁊ forma p̄miſſis in aliquibus locis intronizatio fieri cōmode nō poſſit ⁊ deuotio populi nō detrahat̄ ꝓceſſione dumtaxat circa principalem eccleſiam obſeruata Indulgentie intronizentur.

De loco et modo audiendi confeſſiones et conſultandi ſuper caſibus dubijs.

Item Penitentiarij ⁊ ꝯfeſſores extra Eccl'ias in q̄bus deputati fuerint nō audiant cōfeſſiones cuiuſcūq; volentis confiteri ad ꝯſequendū indulgentias niſi magnoꝝ ꝑlatoꝝ aut Ducū Comitū Baronū ⁊ alioꝝ magnoꝝ nobiliū in aliqua ex ſeptem eccleſijs vl' alio loco honeſto aut ꝑſonaꝝ infirmitate ſeu alia legitima cauſa ꝑpeditaꝝ que cōmode principalem eccl'iam ꝑſonaliter nō poterūt accedere Inſuꝑ mulieres minas maritoꝝ metuentes vt lepiſſime in ꝑtis indulgentijs auditū eſt. Supradictis ꝯiungimus ⁊ q̄tiens contigerit pniarijs ⁊ ꝯfeſſoribus aliq̄s caſus dubios in ꝯfeſſionibus occurrere illoꝝ deciſionem a cōmiſſarijs ſeu vicecōmiſſarijs poſtulent qui conſilio alioꝝ pniarioꝝ p̄habito prout eis vel maiori parti expediens videbit̄ decidant. nec p̄fati pniarij ⁊ confeſſores ſe quoq̄ modo intromittant de abſolutionibus ⁊ diſpenſationibus in foro contentioſo vel de alijs caſibus ac votis in Bulla nō contentis. ⁊ de hoc ſingulis diebus inter cetera admoneant̄ in Capitulo.

De facultate abſoluendi quatuor caſibus exceptis. et de reſtitutione quo ad forum conſcientie tantū.

Item Penitentiarij maiores ⁊ minores reſpectiue poterunt abſoluere ꝯfitentes ab oīibus peccatis exceſſibus criminibus ⁊ delictis quantumcūq; grauibus etiā ꝓpter que ſedes ap'lica merito ꝯſulenda foret necnō a quibuſcūq; excōicationū ſuſpenſionū ⁊ interdicti ſentencijs a jure vel ab homine inflictis in foro ꝯſcientie q̄ttuor caſibus dūtaxat exceptis. Primus delatio aluminū ſancte Cruciate cōtra ꝓhibitōem camere ap'lice a partibus infideliū aut illoꝝ venditio. Scd's ꝓhibitio deuolutionū cauſaꝝ ad Romanā curiā. Tercius ſci ma ſeu ꝯſpiratio in Romani pontificis: aut ſtatū ſancte Romane eccl'e. Et quartus tranſgreſſio inhibitionū ⁊ mandatoꝝ in literis indulgentiaꝝ hmōi contentoꝝ quos (articulo mortis dumtaxat excepto ⁊ debita ſatiſfactōe preuia) Pontifex ſibi ⁊ ſucceſſoribus ſuis reſeruauit. Quare penſatis hmōi caſibus cū matura diſcuſſione peccatoꝝ ⁊ circūſtantiaꝝ aggrauantiū ꝯfeſſiones audiant obicem gracie dei q̄ntum poterunt remouentes ac ꝓpoſita diſtrictōe ⁊ fructu grārum ⁊ facultatum predictaꝝ confitentes incitare curent ad illaꝝ redemptōem: Inſuꝑ abſtineant de abſolutione cenſuraꝝ ab homine lataꝝ niſi in dicto foro conſcientie ad effectū dumtaxat conſequendas indulgentias ⁊ gracias hmōi recepta ab excōmunicatis cautione juratoria ꝙ infra terminū cōpetentem parti leſe vel cui obligant̄ in aliquo debito ſi nondū ſatis fecerunt ⁊ poterūt ſatiſfaciāt excōmunicatoriq; ſe repreſentabunt ſuis mandatis obtemperaturi pro viribus.

Reſtrictio facultatum quo ad minores penitentiarios ſeu confeſſores.

Item Vt pniarij minores nequaq̄; ſine ſpeciali cōmiſſione ſe intromittant de cōmutatione votoꝝ maioꝝ puta ad limina apoſtoloꝝ ſanctoꝝ Petri ⁊ Pauli ac ſcti Jacobi in Compoſtella. ⁊ viſitatione ſancti ſepulchri dñici. necnō de cōmutatione alioꝝ votoꝝ quoꝝ expenſe in eundo ⁊ redeundo cum oblationibus. Veriſimiliter aſcendunt viginti florenī Rhenen. Similiter de compoſitione ſuper bonis male etiam vſuraria vel ſimoniaca prauitate quomodolibet acquiſitis ſeu in pios vſus in genere relictis ⁊ cum ſymoniacis ſeu beneficia eccleſiaſtica abſq; iuſto titulo poſſidenī. ⁊ ſuper fructibus ex eiſdem ſeu alias propter negligentiā diuinoꝝ officioꝝ aut obmiſſionem horaꝝ canonicaꝝ male perceptis Necnō cū detentoribus bonorum eccleſiaſticoꝝ quoꝝ videlicet bonoꝝ ⁊ fructuū reſtituendoꝝ ſumma principalis etiam

Inſtructio

aſcendit viginti ſimiles floreñ. Preterea etiã abſtineant diſpenſare ſuper quis irregularitate ac
ↄſanguinitate ⁊ affinitate etiã ex actu fornicario proueniẽn ac cognatõe ſpũalis ⁊ publice hone-
ſtatis impedimẽtis ⁊ abſoluere p̃latos ⁊ magnates familiã vltra duodecim pſonas hñtes. Nec
nõ pſbitericidas paricidas vxoricidas homicidas volũtarios offenſores enormiter libertatem
eccl̃iaſticã publicos vſurarios pirratos raptores ⁊ depdatores viarũ publicaꝝ conſpirantes in
ſuũ ꝓpum p̃latum vel p̃ncipem incendiarios etractores eccl̃aꝝ ⁊ immunitatũ illaꝝ violatores in
iicientes manus violeñ cũ enormi leſione in clericũ inſordeſcentes cenſuris eccl̃aſticis animis in
duratis vltra annũ aut alijs caſibus qui in Bulla cene dñi continent̃ obnoxius Necnõ magos
augures incantatores ſortilegos maleficos ⁊ quoſcũqꝫ alios a fide catholica ⁊ ritu vniuerſalis
eccleſie vtriuſqꝫ ſexus deuiantes q̃s oẽs ⁊ ſingulos remittant ad Cõmiſſariũ aut vicecõmiſſariũ
ſeu aliq̃m pniarium maiorem Qꝫ ſi hmõi pſonas ſine magno piculo nõ poſſint remittere tunc
ipſi pniarij minores p̃fatos Cõmiſſariũ vicecõmiſſariũ aut pniarium maiorem accedãt eiſdem
caſus hmõi diligenter expoſituri ⁊ facultatem ꝓ hac vice ⁊ pſona dũtaxat petituri Nec aliquã
pſonam eis ↄfitentem ſeu eoꝝ conſilia reqrentem ſaltem in caſibus nõ exceptis deſerant inconſo
latam. prouiſo vt confitens nõ dimittat̃ genuflexo interim apud ſedem ↄfeſſoris ne ſic vel aliter
reueletur aut de reuelatione ſue confeſſionis ſuſpitio oriatur.

Modus iniungendi penitentias tam priuatas quam publicas et cõmutandi eaſdem

Item Vt prefati pniarij ⁊ ↄfeſſores ↄfitentibus qui hmõi indulgentias ↄſequi deſide-
rauerint loco ſatiſ factioñ viſitatõem ſeptem eccl̃arũ aut altariũ deputatoꝝ taxas
qꝫ Jubilei ac aliaꝝ grãrum ⁊ facultatũ de q̃bus infra dicet̃ ⁊ nullã aliam grauem pniam iniun-
gant niſi forte q̃ntum attenta diſpoſitõe ↄfitentis ad cautelã futuroꝝ reſtrictioñ expedire cogno-
uerint. Et illis qui enormes caſus Papales occaſione quoꝝ tota vicinia cõmouet̃ ↄfeſſi fuerint
ratione cuius ad ſcandalũ tollendũ palam eccleſie reconciliabunt̃ ad memoriã reuocet̃ innocen
tem xp̃m pro nobis nõ erubuiſſe ſpoliari veſtibus ⁊ alapis ac flagellis cedi aliaſqꝫ grauiſſimas
penas cum morte acerbiſſima ſuſtinere ac ſic inducant̃ ⁊ remittant̃ vt certis diebus ante ſtatõem
ſuperius denotatã in ſacriſtia vel alia capella ydonea compareant in q̃ denudati ⁊ diſcalciati ca-
miſia dumtaxat ⁊ femoralibus retentis virgam in vna ⁊ candelã in altera manibus ante pectus
in modũ crucis cancellatis gereñ. ꝓceſſioñ euntem ad dictam ſtatõem deuote veniã a deo poſtu-
laturi precedant ⁊ ſeſe ante ymaginem Crucifixi genibus flexis reponant quouſqꝫ cantus ſit ibi
dem totaliter finitus Deinde facto ſilentio poſtq̃ꝫ cõmiſſarius aut vicecõmiſſarius ſeu eius locũ
tenens incepit ſubmiſſa voce Pſalmũ Miſerere mei deus ⁊c. ſtatim ducant̃ a ſuis ↄfeſſoribus
ꝑ mediũ ſtacioñ p̃mo ad Cõmiſſariũ vicecõmiſſariũ ſeu locũ tenentem qui cũ baculo albo peni-
teñ. modeſte ter in dorſo v̾berabit dicendo. parcat tibi dñs delicta tua. ſingulis pniarijs ⁊ ↄfeſſo
ribus ſic vlterius iuxta ordinem facieñ. ⁊ alternatim v̾ſus dicti Pſalmi vſqꝫ ad finem recitanti-
bus cũ Gloria patri. Deinde ſubiungat̃ ꝑ Cõmiſſariũ vicecõmiſſariũ aut locũ tenentem Kyri.
Xp̃e. Kyrie. ⁊c. Pater nr̃. Et ne nos. Saluũ fac dñe ſeruũ tuũ. deus ⁊c. Jmitte eis auxiliũ. Dñe
exaudi orõnem ⁊c. Dñs vobiſcũ. Oremus. Deus cui ꝓpum eſt miſereri ⁊c. vel Preſta q̃ſ dñe
huic famulo tuo digne pnie fructũ ⁊c. Et poſtea pniarius ſiue ↄfeſſor ipſum penitentem adhuc
ante imaginem genibus flexis ↄſtitutũ abſoluat dicendo ſuꝑ ipſum abſolutõem competentem
⁊ ſic cõmunioni fideliũ reſtituat ꝓuiſo tñ ne alicui clerico aut iuueni ſeu decrepito pnia hmõi fa
cile imponat̃ ac mulieres ꝓpter ſexus reuerentiã ſolummõ diſcalcient̃ necnõ in horrendis crimi
nibus puta pſbitericidio paricidio vxoricidio incendio eccl̃arũ cũ ſimilibus hmõi peniteñ pri-
uſq̃ꝫ abſoluant̃ bis aut ter vt prefert̃ remittant̃ diſciplinandi ⁊ ꝓ illis poſt pſalmũ Miſerere ⁊c
etiã ſubnectant pſalmũ De ꝓfundis ⁊c. ⁊ ante abſolutõem impendendã iuratoria cautio ab eiſ-
dem recipiat̃ ꝙ velint ſtare mandatis ſc̃te matris Eccleſie ac ipſius abſoluentis ⁊ iuxta ꝓprias
facultates leſis ſatiſfactõem impendere nec reiterare hmõi facinus quantũ patitur humana fra-
gilitas. vbi vero ꝓpter periculũ imminens modus p̃miſſus obſeruari non poterit dicti peniten-
tes aut in p̃uata congregatõe pniariorum ⁊ ↄfeſſorum ſic vt prefertur expediant̃ aut ſimpliciter
etiam veſtiti remittantur vt dictis penitentiarijs ⁊ confeſſoribus circumquaqꝫ in ſuis locis ſe-
dentibus vadant de vno confeſſore ad aliũ ⁊ ſic cum albis baculis tacti ſupra capita diſciplinã
recipiant Verum ſi confitentes perſone notabiles aut alias qualificate ſeu alicuius dignitatis
p̃eminentie vel reputatioñ aut alias forent inuiti ad peragendũ modo p̃miſſo publicam pniam
dũmodo delictũ ꝓpter qđ merent̃ publicã pniam in loco hmõi nõ ſit notoriũ aut ex priuata pe-
nitentia claues eccleſie nõ vileſcant ⁊ ex facilitate penitentie confiteñ ſeu alijs nõ prebet̃ audatia

Lücke

Summaria

¶ Modus agendi cum religioſis vtriuſqꝫ ſexus ordinum quorumcunqꝫ.

Item Vt ꝓpter humanã fragilitatem ⁊ periculũ ſalutis animaꝝ euitandũ Prelati ⁊ ſuperiores vel ꝓcuratores religioſoꝝ quorũlibet vtriuſqꝫ ſexus tam mendicantiũ qꝫ nõ mendicantiũ etiã Carthuſienſiũ volentes hmõi indulgentias ꝓ vniuerſis ſuaꝝ reſpectiue ꝯgregatõm ꝑſonis ꝓmoueri Canonici q̃dem regulares ac Benedictineñ ⁊ Ciſtercieñ. ⁊ alij q̃cũqꝫ redditus ⁊ ꝓuentus annuos habeñ ſuꝑ ꝯtributõne ꝑ eos fienda cũ dictis Cõmiſſarijs aut vicecõmiſſarijs oportune componãt. Priores vero ⁊ Guardiani ordinũ mendicantiũ nil ꝓprij hñtes ad inſtar pauperꝝ hmõi ꝯtributõem iuxta modũ ſupra memoratũ miſſis ⁊ alijs orõnibus compenſent. Et vt nõ obſtañ quibuſcũqꝫ dictorũ ordinũ ꝓuilegijs ⁊ ꝯſtitutioñ ꝑſone eorundem in hoc caſu libere poſſint ⁊ debeant nõ q̃dem conſueto ſed cuicũqꝫ alteri ſacerdoti ꝑ ipſos Cõmiſſarios aut vicecõmiſſarios ad hoc deputato. etiã ſi talem ad partem elegerint confiteri. Inſuper vt in euentũ quo p̃fati Prelati aut ſuꝑiores vel ꝓcuratores in aplicis auctatibus ⁊ hmõi theſauri paruipendiũ ꝓterue ꝯtempſerint aut neglexerint iſtas indulgentias pro ſe ac ſubditis ſuis debite redimere vel ꝓcurare q̃tinus eis in monaſterijs ſeu conuentibus ſuis ꝑfruant̃ vł libertatem confitendo vt p̃fertur denegauerint tunc ſubditi antedicti poſſint rõne libertatis Jubilei qui ab omni humana ſeruitute exemptus exiſtit licencia petita licet nõ obtenta ꝓ hmõi exire ac ſic vel etiã nõ exeuntes poſſint ſi q̃d iuſtũ de bonis eorũ paternis aut iure ſucceſſionis vel alias dictis Conuentibus ſeu Monaſterijs aduenientibus obtinere valuerint. ꝓ hmõi gracijs conſequendis ꝯtribuere vel ꝑ ſuos amicos facere contribui. etiã dictis p̃latis aut ſuꝑioribus vel ꝓcuratoribus inuitis ⁊ ꝯtradicentibus Quibus ꝓ inde ſub pena excõicationis late ſñie mandat̃. ne p̃miſſa impediant ꝓ iſta vice dumtaxat Et ſub eadem pena religioſis antedictis q̃ occaſione p̃miſſorũ exierint ſimiliter diſtricte p̃cipitur. vt ſtatim oꝑa per ipſos ꝓ dictis gracijs conſeq̃ndis impenſa reuertant̃ ad ſuoꝝ ſuꝑiorum obedientiã: Preterea vt ꝓ quolibet monaſterio ſeu conuentu hmõi ordinũ poſſit diſtribui vnũ ꝯfeſſionale ꝙ ipi eorũ Prelati vel ſuꝑiores aut ꝓcuratores ſtante compoſitõe ſuꝑdicta pro nõ mendicantibus fauent ſcribi Et ſigillator cũ diſtributore hmõi lrãrum ꝓut decet apparebunt nõia oĩm fratrũ ibidem tunc morã trahentiũ etiã imponendo Sed illis de ordine mendicantiũ qui ꝓpria nõ habent qui ꝓpter ſingulares eoꝝ labores de hmõi negocio benemeriti fuerint liceat predictũ confeſſionale gratis obtinere.

¶ Qualiter pro nũc indiſpoſitis et recidiuantibus cõſulatur

Item Vt ad remouendũ freq̃ntiorem vulgi heſitatõem ꝓpter formã eccłe ꝯſuetã pro indubitato teneat̃ ꝙ ſi quis tp̃e quo hmõi Indulgentie publicant̃ ꝓpter odiũ vł inimicitiã cũ proximo vel alias cauſas indiſpoſitus ad debite pctã ſua ꝯterendũ ⁊ cõfitendũ Licet in alijs foret diſpoſitus ſtante dicta publicatõe ad ciſtam Jubilei iuxta ſupradictã ordinatõm impoſuerit. nihilominus potuerit deinceps ante finem p̃ncipalis termini negocio p̃fixi qui erit xv. die poſt q̃dragesimã p̃ñtis anni Anno dñi. M. D. xv. qualibet die vſqꝫ ad p̃fixum tempus hmõi qñ ſibi fuerit ꝯueniens ꝯfeſſori ꝑ tp̃e deputato ſeu ꝑ ipſum electo ꝯfiteri ac eiſdem q̃bus alij gracijs ⁊ facultatibus potiri Nec nõ ꝙ ſemel expeditus ꝓ iſtaꝝ grãrum ꝯſecutõe recidiuans ⁊ oblitoꝝ recordatus poſſit de nouo in locis vbi ad huc publicant̃ ꝯfiteri imponere ⁊ ꝓmereri nec habuit neceſſario p̃orem ꝯfeſſorem accedere niſi ex laudabili congruentia.

¶ Modus et cura adhibenda poſt finem Indulgentiarũ circa cuſtodiam Capſe.

Item Vt finita q̃dragesima ⁊ q̃ntadecima die poſt q̃dragesimã p̃ñtis anni Cõmiſſarij ⁊ vicecõmiſſarij p̃habita ſolenni ꝓceſſione ꝑ circũferentiã Eccłiarũ in q̃bus indulgentie publicate fuerint ⁊ ſublata imagine crucifixi vt ſuꝑ capł̃o q̃nto ⁊ ſexto ac in fine lacius ꝯtinent̃ Capſas ſeratas bene circũſpiciant ⁊ nõ ſuſpectas ad ſacrariũ ſeu aliũ locũ tutũ deponãt ſub firma cuſtodia que ꝑ depoſitarios tã diu ſollicite in cuſtodia obſeruent̃ donec fide digne ꝑſone a nobis Priore ⁊ fratribus ac ꝓcuratoribus fabrice Eccłe nr̃e memorate ſpeciale mandatũ habeñ eaſdem capſas repetere ⁊ aperire ac pecunias ex eiſdem extrahere ⁊ numeratas per Notariũ publicũ deſcribi curauerint nobis ⁊ ꝓcuratoribus prefatis fideliter preſtandas.

¶ Modus intronisandi Indulgentias.

Inſtructio

Primo Itur cum ꝓceſſione ante ſummū officiū ad Eccl'iam. N. in qua Bulla accipiat' ⁊ cantent' Antiphone Surgite ſancti de manſionibus v̄ris. Antiph. Cum iocunditate exibitis ⁊c. He antiphone canunt' in diebus Rogatōm. Si vero via reſtat cantent' Reſponſoria. Emendemus in melius In om̄ibus exhibeamus nos ⁊c. Ecce nūc tempus acceptabile ⁊c. Illa reſponſoria habent' dn̄ica prima Quadrageſime. Si vero nō habent' in notis. recipient' reſponſoria de patronis ſeu de ſanctis circa quoꝝ eccl'ias verſat'. Cum vero peruenit' ad locū vbi Cōmiſſarius cū Bulla ⁊ penitenciarijs expectat ac Bulla acceptat' canit' flexis genibus Antiphona Veni ſancte ſpiritus ⁊c. Sequit' per Cōmiſſariū ſeu maiorem prelatum. v̇. Emitte ſpiritū. ⁊c. Et renouabis. ⁊c. Oremus. Deus q̄ corda fideliū. ⁊c. Deinde vocentur pn̄iarij ⁊ confeſſores. ⁊ canitur Antiphona Simon bariona. Require eandem in Cathedre feſto ſancti Petri. cum verſiculo Tu es petrus. Et ſuper hanc petram edificabo eccl'iam Oratio. Deus qui beato Petro apoſtolo tuo collatis clauibus regni celeſtis ligandi atq₃ ſoluendi animas pontificiū tradidiſti ꝯcede ꝓpicius vt interceſſion̄ eius auxilio a peccatoꝝ noſtroꝝ nexibus liberemur Qui cum patre. ⁊c. Statim penitenciarij ⁊ confeſſores per Cōmiſſariū deputabuntur cum traditione baculoꝝ alboꝝ vnicuiq₃ ad manus. quo peracto reditur ad ſummā Eccleſiam cum Antiphona. Adueniſti deſiderabilis quem expectabamus. vt habet' in die feſto Paſche ad ꝓceſſionem in antiphona Cum rex glorie ⁊c. Si via reſtat cantentur Reſponſoria Felix namq₃ ⁊c. Beati eſtis ſancti dei omnes ⁊c. Vel in egreſſu dum portat' Bulla accipiant' Reſponſoriū Summe trinitati ⁊c. Reſponſoriū Felix namq₃. Reſponſoriū O ſpem miram. Require de ſancto Dominico. ⁊ ſi reſtet via adiungat' de patronis eccleſie. Redeunte vero proceſſione ad eccleſiam maiorem fiat ſtacio. ⁊ canitur ſolenniter canticū Ambroſij ⁊ Auguſtini Te deum laudamus vſq₃ ad finem. Quo cantato ſequit' flexis genibus Antiph. Aue regina celoꝝ. Cum verſiculo Ora pro nobis ſancta dei genitrix. Vt digni. ⁊c. Oratio. Famuloꝝ tuoꝝ queſumus dn̄e delictis ignoſce vt qui tibi de actibus noſtris placere non valemus genitricis filij tui auxilio a cunctis iniquitatibus reſurgamus Qui tecum ⁊c. Poſtea fit regreſſus ad choꝝ ⁊ inchoatur ſummū officiū. Vel ſi poſt prandium cōmodius videbitur poterunt omnia fieri modo ſupradicto. ⁊ in fine fiat ſermo de Indulgencijs.

Modus obſeruandi laudes quotidianas.

Et p̄mo in diebus dn̄icis ac feſtiuitatibus beate Marie virginis Necnō tercijs q̄ntis ferijs ⁊ ſabbatis Interim dū completoriū pagitur pulſet' campana maior ſingulis vero in choro finitis ⁊ decantatis Cōmiſſarius cum pn̄iarijs ⁊ ꝯfeſſoribus ceteris clericis ad hoc deputatis ad ſtacion̄ deſcendētes duo pueri cū totidem cereis ardentibus oēs p̄cedant ⁊ poſtremo loco dicti Cōmiſſarij ⁊ ceteri cū albis baculis comitent' ⁊ ſtent ordinate circa imaginem Crucifixi erectā ab vtraq₃ parte eccl'ie cantores ſub eodem deſcenſu cantabūt Antiphonā Aue regina celoꝝ. vel Antiph. Gaude dei genitrix ſeu ꝯſimilem de beata virgine. qua finita ſequit' v̇ſiculus Ora pro nobis. ⁊c. cū Collecta Famuloꝝ tuoꝝ q̄ms. ⁊c. vt s̄. His finitis pueri ante imaginem cantent flexis genibus Himnū. Noſtris malis offendimus deus tuā clementiā. Chorus. Effunde nobis deſup remiſſoꝛ indulgentiā. Pueri. Memento q̄ ſumus tui. licet caduci plaſmat'. Chorus Ne des honorem nōis tui p̄camur alteri. Pueri. Laxa malū qd̄ geſſimus auge bonū qd̄ poſcimus. Chorus. Placere qd̄ tandem tibi poſſimus hic ⁊ ꝑpetim. Ex hymno Ex more docti. ⁊c. Dn̄ica p̄ma q̄drageſime. His pactis fit reditus ad choꝝ cū Antiph. de oībus ſanctis videlicet Saluatoꝛ mundi ſalua nos. ⁊c. vel An̄ Gaudete ⁊ exultate ⁊c. ſeu ꝯſimilis. ſequit' verſiculus. Exultabunt ſancti in gloria. Letabunt' in cubilibus ſuis. Orō. Omnipotens ſempiterne deus immenſam clementiā tuā humiliter imploramus vt q̄ fragilitate carnis p̄pediti innūerabiliter peccauimus ſctōꝝ tuoꝝ oīm aſſiduis p̄cibus adiuuemur q̄tinus eoꝝ ſuffragantibus meritis ab om̄i aduerſitate mentis ⁊ corporis liberemur Per chriſtū dn̄m nr̄m Amen. Alijs vero diebus videlicet ſcd̄is quartis ⁊ ſextis ferijs ſub predicto deſcenſu canit' Antiph. Media vita in morte ſumus. ⁊c. quā ſequit' in fine immediate verſiculus Dn̄e nō ſcd̄m peccata noſtra. ⁊c. neq₃ ſcd̄m iniquitates. ⁊c. Oratio. Deus cui ꝓprium eſt miſereri ſemper ⁊ parcere ⁊c. Sequit' per pueros Verſ. Tuam crucem. Tuum glorioſum. Oratio. Deus qui pro nobis. His finitis fit regreſſus ad chorum cum Antiphona de omnibus ſanctis Verſiculo ⁊ Collecta vt ſupra.

Vbi crux in ꝯuentibus frm̄ erigit' An̄. in egreſſu chori Media vita. Verſ. Ne picias. cantent duo cantores. Accolliti flexis genibus coram imagine crucifixi Ter cantent v̇ O crux aue ſpes vnica h̄ remiſſiōis tpe. Chorus ter ſubſeq̄t'. Auge pijs iuſticiā/reiſq₃ dona veniā. Accolliti. v̇. Dn̄e nō ſcd̄m ⁊c. Oratio. Deus q̄ ꝑ nobis. Deinde dr̄ Ps Miſerere mei. Si aſſint penitētes. ſuſcipiāt interim diſciplinas a pn̄iarijs. Ver. Saluos fac. Nihil ꝓficiet. Orō. Deus cui ꝓprium

Summaria

¶ Ordo pro depoſitione imaginis ſeu Indulgentiarū

¶ Facta congregatione tocius cleri de mane ante ſummā miſſam fiat proceſſio ſolennis cum deportatione reliquiarū ſanctarū per circuitū ſeu circa monaſteriū ꝛ in eiuſdem proceſſiōn Commiſſarius aut maioꝛ prelatus cum Bulla penitentiarijs ſibi adiunctis habebunt ordinem ſupremū. ꝛ inter circumeundū cantent̄ Reſponſoria. Summe trinitati. Felix nancꝫ ꝛc. ſeu de patronis. vel Beati eſtis. Introeundo vero Eccleſiam ac ſtacione ab vtraqꝫ parte facta canitur Antiph. Media vita ꝛc. cum Verſiculo. Dn̄e non ſcd̄m ꝛc. ꝛ Collecta. Deus cui propriū ꝛc. Sequit̄ per pueros ante imaginem crucifixi flexis genibus. Verſ. Tuā crucem. Rn̄ſorium. Tuum glorioſum. Oratio. Deus qui pro nobis. Finita collecta canit̄ Antiphona de omnibus ſanctis Laudem dicite deo noſtro omnes ſancti ꝛc. que antiphona repetitur. Sequit̄ pſalmus Magnus dn̄s ꝛ laudabilis ꝛc. vſqꝫ in finem cum Gloria patri ꝛc. Sequitur Kiri eleyſon. Chriſte eleyſon Kiri eleyſon. Pater noſter. Aue maria. Et ne nos inducas. Sed libera nos. ꝛc. Verſiculus. Peccauimus cum patribus noſtris. Iniuſte egimus iniquitatem fecimus. Verſ. Exaudi dn̄e deus noſter. Orationes noſtras ꝛ reconciliare nobis. Verſ. Erige dn̄e brachium tuū In adiutoriū ſeruoꝝ tuoꝝ. Verſ. Fiat miſericordia tua dn̄e ſuper nos. Quemadmodū ſperauimus in te. Verſ. Dn̄e exaudi orōnem meā. Et clamoꝛ meus ad te veniat. Dn̄s vobiſcū. Et cū ſpiritu tuo. Oremus. A cunctis nos queſumus dn̄e mentis ꝛ corporis defende periculis ꝛc. Per eundem chriſtum ꝛc. Amen. Sequit̄ Te deum laudamus. vſqꝫ ad finem. Quo finito fiat regreſſus ad chorū ꝛ cantetur Summū officium.